

SPISA STRINDBERG

- Min middag med August

Så länge det finns man och kvinna,
blir det brinna av!

I ROLLERNA:
MALIN SVARFVAR
HENRIK DANIELSSON
REGI: AGNETA ELMERS-JARLEMAN
MUSIK: GUNNAR EDANDER
PROJEKTION: TWICE A MAN

**SPISA A2192
STRINDBERG**

TEATER HALLAND

Teater Halland presenterar

Spisa Strindberg

-Min middag med August

av Agneta Elers-Jarleman

August Strindberg föddes på Riddarholmen i Stockholm 1849. Hans far Carl O Strindberg var ångbåtskommissionär och hans mor Eleonora U Norling hade arbetat som hushållerska på Liljeholmens vårdshus. Hemmet präglades av disciplin, gudfruktighet och kulturella intressen.

Strindberg skrev noveller, romaner, lyrik och dramatik och betraktas som en förnyare av dessa genrer och av det svenska språket. Med romanen Röda rummet fick Strindberg sitt genombrott som författare. Andra välkända verk är romanerna Hemsöborna och Tjänstekvinnans son.

Som barn ansågs Strindberg lugn och tystlåten. Som vuxen skulle han bli ständigt omdiskuterad och ofta involverad i personliga och litterära konflikter.

August Strindberg kunde vara skoningslös i sin kritik av stat, kyrka, näringsliv och kunde driva hejdlöst inte minst med det offentliga livet. Det väckte anstöt och i början på 1880-talet var kritiken mot honom så stark att han beslöt sig för att tillsammans med sin hustru Siri von Essen och deras barn lämna Sverige.

Första delen av den självbiografiska romanen "Giftas" ledde till åtal för "hädelse". Rätttegången brukar kallas för "Giftas-processen".

Henrik Danielsson som Han.
Foto: Johan Lyckaro

Även om Strindberg så småningom friades blev rätttegången en stor psykisk påfrestning för Strindberg som efter detta ansåg sig förföljd.

Strindberg skrev över sextio dramer och är vår internationellt mest spelade dramatiker med pjäser som Fröken Julie, Fadren och Ett drömspel.

AGNETA ELSERS-JARLEMAN

"...en halvapa, ett sjukt barn, galen tretton gånger om året vid menstruationen, fullkomligt vansinnig under grossessen, kriminell av instinkt..."

Orden är August Strindbergs i romanen En daires försvarstal. Boken sägs vara en uppgörelse med dåvarande hustrun Siri von Essen. Men hur kan en kvinna av i dag läsa Strindberg utan att slita sig i håret och hoppa jämfota av ilska?

Jag växte upp i ett hem av manlig elitkultur. Min pappa var teolog och han skrev. Det var en värld av ord, maktbegär och mörker. Hemmet dominerades av hans arbetsrum. Där samlades om kvällarna svartklädda män. De tillhörde något som kallades kultureliten.

Fnittrande av rädsla brukade jag och min syster kika in genom nyckelhålet. Vuxna män slogs som barn för att få det sista förkrossande ordet, cigarettroken virvlade och vinglas slogs omkull.

I köket satt mamma och skrev. Hon försörjde oss sex barn med sina sagor. Hon kunde berätta om vindens viskningar, men hon hade också makt att besvärja det hemska som fanns i mörkret utanför barnkammarfönstret.

När jag som ung kvinna efter de första svåra mötena med kärleken började läsa Strindbergs dramer, tänkte jag ofta på hans döttrar. Hade de också haft ett nyckelhål att kika genom? Hur skulle de kunnat skildra den värld han skapat i sina äktenskapsdramer?

Som vuxen har jag till yrke att gestalta. Jag vill berätta om döttrarna i vårt patriarkala samhälle. Men också om hur det samhället är på väg att förändras. En av mina vägvisare är August Strindberg. Jag förargas och ligger i fejd med honom. Men för mig är han inte bara den extreme och rentav misslyckade Manlighetsmannen. Han är också Långtans författare. Varför tar kärleken slut? Till sist förvandlas han till den Ensamme, han som sitter i sitt författartorn och väntar... På vad då? På prinsessan kanske...

Jag lyssnar till hans röst som berättar, sorgset och samtidigt tröstande. Det är som hela min barndoms polarisering mellan manligt och kvinnligt tar gestalt i hans författarskap.

Lästips:

Till bords med Strindberg
av Catharina Söderberg, Solveig Edlund och Johnny Johansson
August Strindbergs kokbok
av Björn Meidal

BARNETS FÖRSTA VAGGA
ur "63 Strindberg Sängur"

Text: August Strindberg

Musik: Gunnar Edander

Sommardagar, ljumma vindar,
blåa vågor, varmgul jord,
murgrodn sig kring stugan lindar,
hänger över dukat bord.

Sommarafton, stillt i vinden,
ifrån bokars gröna ljus,
sol i ögat, sol på kinden...
hemåt till vårt murgrodnshus...

Barn, vårt barn av soln och havet,
förrn Du solens anlet såg,
i ditt sinne är begravet
att din vagga var en våg.

Malin Svarfvar som Hon.
Foto: Johan Lyckaro

Agneta Elers-Jarleman
Regissör och dramatiker inom film, tv och teater.
Flera filmer, t.ex. Smärtgränsen och pjäser som Katter, Djävla karl! och Lilla Boye. År 2009 fick hon Frödingmedaljen för föreställningen Kärleksköparen – Fröding naked på Stockholms Stadsteater.

Gunnar Edander
Kompositör vid Stockholms stadsteater under mer än 20 år. Musik till bl. a. Jösses flickor och sångerna ÅÅÅ tjejer och Kan vi, vill vi, törs vi?

Manus och Regi
Agneta Elers-Jarleman

Förlag
Colombine Teaterförlag

Musik, Kompositör
Gunnar Edander
Sångtexter av August Strindberg

Skådespelare
Malin Svarfvar
Henrik Danielsson

Produktionsteam
Regi och scenografi: Agneta Elers-Jarleman
Musik: Gunnar Edander
Kostym: Ida Gunnarsson
Video: Twice a Man
Ljusdesign: Joakim Qvarforth
Ljudteknik: Bo-Markus Johansson
Scenmästare: Lars Sörensen
Teknik: Magnus Qvist

Snickare: Anders Ölund
Vaktmästare: Per-Anders Carlsson
Alltiallo: Gunvör Asgeirsson
Fotograf: Johan Lyckaro
Ekonomi: Görel Strömbom
Marknadsförare: Julia Dinome och Nicolas Hasselqvist
Vikproducent: Anne Gustafsson
Producent: Heléne Lofjärd
Vd, teaterchef: Maria Ericson

Tack till
Stort tack till Lindebergs Fastigheter som varit behjälpliga på flera sätt med produktionen.

Spelperiod
Spelas på Teater Halland och på turné under 2010 och 2011.

Teater Halland AB
Box 58, 432 41 Varberg, telefon 0340-889 25
www.teaterhalland.se

Henrik Danielsson och Malin Svarfvar.
Foto: Johan Lyckaro